

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Vi tager nu til vores toppenhjul.

Det begyndte for de missede titaniske turister i Nord-Atlantic.

Og det ræs ganske tid til at finde de fem mennesker på bordet.

For at komme flere kilometer ned og se resten af det ikoniske skib på Atlantis bund.

Historien opsluger mennesker verden over.

Men den starter også en debat om en nyfong for turisme, fordi ekstremt rige og risikovillige, som er taget til i de seneste år.

Multimiljardageren og stifteren af Handelsplattformen, Amazon, Jeff Bezos, krydsede lidt over kl. 15 dansk tid grænsen mellem jordens atmosfære, og det yder rum.

Hvad er det, der får folk til at rejse ud rummet eller langt ned under havets overflade på dyre eventyr med livet som indsats?

Det spurgte genstart om i dag.

Mit navn er Thomas Tjernsen.

I dag var et jordens samal død piconet fra enfanst standsartisk KND i Thald junge titel er nyf imagery scooter fra den vej ikke

Hvordan var det for dig at modtage nyheden om, at man nu har fundet vravræster for den her ubåde, og at de fem om borger jo er omkommet?

Det har været tragisk, trist og hjerteskræne.

Altså, som siden GIG blev sandsynlig indenfor, de havde overlevet på en eller anden måde.

Den blev mindre og mindre.

Også fik I jo den skrejelige nyhed, da US Coast Guard sagde, at de havde fundet vravræsterne.

Og dermed var det jo så game over.

Immens alt det her har udfoldet, så har det så fyldt i din tanker, at du jo også selv har haft planer om at skulle have sted på den her ubåde?

Det gjorde du tro. Det er klar, at jeg kunne forestille mig, for det er øjeblik af, at jeg hørte om, at der var noget, der var galt, og man har mistet kontakt til ubåden.

Der var jeg jo godt klar, og det kunne have været mig selv, der sad ind i.

Jeg var jo skatjulerede til at skulle have stedet med selv sammen med både i 2019.

Per Vimmer er finansmand, men derudover har han også et mere spravligt CV, end de fleste.

Jeg er evnetyer, astronaut, philandsrop og forfatter.

Ja, velkommen Per Vimmer, du står også og tripper lidt her.

Udover har jeg haft planer om at dykke ned til Titanic.

Jeg så har Per Vimmer helt sit liv drømt om at rejse ude i rummet.

Jeg har faktisk også en tur i rummet, om alle går vel og har også betalt de her 1,5 millioner omkring for den her billet.

Og til næste år planlægger han at gøre den drøm til virkelighed.

Jeg fristet til at spørge dig først og frem, hvis du er hvorfor?

Fordi rummet er min store passion.

Den her form for evnetyer, som du kaster det ud i Per, det er jo ikke helt billigt.

Hvor kommer din penge fra?

Jeg har haft en lang karriere indenfor Finetsbranchen.

I sin tid, der startede den hos Goldman Sachs i New York og i London,

hvor jeg var med til at køre deres skandinaviske forretninger.

Og har i dag af skelige flantselskaber selv, som jeg selv har startet og ejer.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Så det er mit daglige virke.

Hvornår begynder du sådan for første gang, at mærke den her evnetyerløst hos dig selv?

Evnetyerløsen begynder at komme, da jeg går i gymnasiet,

hvor jeg begynder at få smag på at rejse.

Min muster arbejde for SAS og blev udstationeret i en korte periode i Thailand,

og der var jeg så heldig at få lov til at komme med og være derindsommet.

Det synes jeg var super inspirerende og spændende og meget anderledes,

og det gav mig virkelig blevet på tanden på at tage ud og rejse.

Og der har jeg jo så siden da rejst i næsten halvdelen af verdens lande,

og har prøvet nogle meget meget spændende lande og spændende oplevelser.

At de er mere ekstreme, der har jo både med indianerne ude i Amazon-junglen,

og mærke, hvordan det er at skulle leve af skoven og fiskene og den slags ting.

Det udover har jeg stået på ski i 5.500 meters højde,

verdens højeste skistation.

Og så i 2008, der lavede jeg verdenshistoriens første faldskermeshusbring over Mount Everest.

Vi satte os ind i den her Pilatus Porta-flyver med to svejsiske piloter,

og der flyver vi så ca. i 40 minutter op i højderne.

Den var jo ikke godkendt til at komme så højt, så der var lidt usikkerhed om den kunne klare det.

Men det viser, at det kunne den så. Det var en god flyver.

Så siger piloten så, at nu må I gerne begynde at gøre det klar.

Så bliver døren til flyveren åbnet.

De stærke jetstrømmer, vinde, blazer sig ind, og kulden kommer også ind, minus 50 grader, så man kan virkelig godt mærke det.

Og så flytter jeg mig så ud på vingen, hvor jeg så hænger ud på vingen, der er et lille stykke tid, før han giver det endelig gode til at give slip.

Og så flyver man jo så bagud og starter det fri fald.

Hvad for en følelse, Per, giver den her oplevelse der?

Det giver en beruende oplevelse.

På det tidspunkt, hvor jeg sidder på kanten, der har aldrig været mere koncentreret i hele mit liv.

Det hele enestående, hvordan ens mentalitet og ens krop kan nærmest lukke ned,

og kun tænke på en ting.

Alt andet fuldstændig glemt.

Danes problemer, månedens problemer og alt muligt andet.

Det er kun procedurene, der tæller. Det har aldrig oplevet noget lignende.

Det nærmest lige som en champagneflaske, hvor det bliver presset, presset, presset ned.

Men omvendt, når man så lander igen, og alt har gået godt, så virker det som en champagneflaske, der er røstet, røstet, røstet, og så pludselig eksploderer den fuldstændig.

Alt det, der man er undertrykt, det kommer pludselig ud.

Tvorene løb for øjnene, og der hangede snart ud af nasen,

og sådan nogle ting, der alt alt vælte ude for et sted,

men det var en helt fantastisk oplevelse.

Superfantastisk. Vi skriver hverdeles historie i dag.

Jeg tager lang tid, lang forberedelse, men forsæt nu, hvad det er at være.

Så Per, hvad er det, det handler om, når du drømmer om at komme langt ud i rummet,

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

eller dybnet under hades overflade?

Det, jeg ønskede om at udleve mine drømme, det, jeg ønskede om at lære.

Jeg har en ændre lyst, som mange mand, der mennesker har,

og som vi som mennesket har, om at lære.

Det er også det, der har gjort os, at avancerede kulturer, som vi er,

fordi vi som mennesket ønsker at lære, at prøve nogle nye ting,

lave innovationer og den slags.

Det har jeg særligt som eventyr.

Min eventyr skal bare lidt mere ekstremme end de fleste.

Er der også noget forfænglighed i det, altså det her,

med at vel sætte en rekord hen over Mount Everest?

Det er klart, hvis man er ekstremme eventyr,

så går man efter at lave nogle nye ting.

Man går efter at skrive manualen, prøve ting, der ikke har været prøvet før.

Det ligger i seneste en tur, man skal skubbe kranterne længere ud,

og der ligger der måske også det at bruge en rekord, så jo.

I de seneste år er en mere ekstrem og ekstravagant form for turisme taget til.

Den foregår både til lands og til vans,

men i den grad også i luften,

hvor rimene nu kan købe sig til en tur i rummet for svimmelende sommer.

Multimiljardærener og stifterne af Handelsplattformen,

Amazon, Jeff Beasers, krydsiede lidt over kl. 15 danske tid,

grænsen mellem jordens atmosfære og det yder og rum.

Mange af dem, der dyrker de kostbare eventyr, kender hinanden.

Det sker kun nye dage efter en anden miljardære, Richard Branson,

også var en svebtur i rummet.

Og en del af et særligt netværk.

Eventyrmiljøet der består dels af en uformel kommunikation,

blandt andet WhatsApp-grupper og uformel introduktioner til hinanden.

Vi deler den her lydenskab, den her passion for eventyrerne.

Og derfor udvækster vi også idéer,

hvad kunne være sjovt, hvad kunne være spændende, hvad er nyt.

Det ud over, så er der jo en formelt del af det også.

For eksempel er jeg medlem af nok den mest kendte eventyrklub i verden,

The Explorers Club, som er besedet ud af New York,

hvor vi mødes til Gallemiddag eller til foredrag og lære at høre hinandens eventyr.

Kan du ikke prøve at beskrives en middag i eventyrmiljøet for mig?

Hvordan foregår det?

Det kan være en black tie.

Denne i smoking og så videre, så det umiddelbart ser meget formelt ud.

Hvis det foregår i New York Explorers Club,

så vil det typisk også foregå i nogle fantastiske flotte gamle lokaler,

hvor trapperne er lavet af mørkt træ,

og der hænger en masse billeder fra forskellige eventyrer på vægene.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Og det er et superspændende netværke at være med i.
Det er typisk mange entreprenører i værksætter,
succesfulde forretningsfolk,
og andre som bare synes, at eventyr er superspændende.
For eksempel har vi en Apollo-astronauter med,
Boss Aldrin, for eksempel.
Charlie Duke er medlem af den,
men også andre, der har lavet mange, mange spændende ting.
Per i 2011, der begynder du sådan for alle år,
og drømmer om at dykke ned til Titanic,
hvad er det ligesom ved denne historie om det her skib, der fascinerer dig?
Titanic er jo nok det mest kendte skibsskud,
der nogensinde er sket,
og fremfaldet også det mest kendte dykkersejt i hele verden.
Derfor, hvis man vil ned under de her 1000 meter, hvor de fleste er ud på året sejler,
så er det et meget naturligt sted at starte.
Det er jo interessant at se, hvordan det ser ud i dag,
hvordan de er rusticals, de kravler ned af siden på Titanic.
Titanic råster jo væk i øjeblikket.
Det er lige så meget at få oplevelsen selv
og komme ned og se det med sin egen øjne.
Og følte sådan rigtigt mere end bare at læse det i en bog eller se det på filmen.
Det bliver meget real, når du er lige forandret.
Første gang Per Vimmer planlægger et dyk til Titanic er i 2012 med et russisk selskab.
Men kort inde afgang aflyser de turen.
Derfra går drømmet i dvagel i nogle år,
indtil han hører om en ny spiller på markedet.
I 17-18 hører jeg fra min evnefjærkrise,
at nu er det ved at blive real,
at Ocean Gates er ved at blive færdig med at bygge en ny,
submørsebåde, og de virker klar til at lave deres allerførste selsong
af Titanic-dyk i 2019.
Og som evnefjær, der melder jeg mig selvfølgelig under fanerne,
finder ret hurtigt ud af, hvem jeg skal snakke med.
Og så begynder jeg at have en ret intens dialog med Ocean Gate
og sejne op, og bliver så en del af 2019 ekspitationen.
Ocean Gate er inviterende forskere
og eksplorerer dem for en ipopping pris.
105.129 kroner.
Inflation-adjustet pris af den første klasse-ticket
på Titanic i 1912.
Kan du ikke lige beskrive, hvad det helt konkret er for et farshøj?
Altså, hvordan ser det ud, hvordan fungerer det?
Titan-submørsebåde er en tube om du vil,

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

på cirka 7 meter.
Så den er ikke så stor.
Man sidder altså ind i den her rundt tube,
med ryggen mod en rundt væg om du vil.
Og der er lige akkurat plads til fem personer.
Der er ingen sædder, der er ingen toilette.
Så hvis du skal teaser den slags, så bruger man en flaske.
Og så er der fra enden af tube, der er der et stort koghøj,
hvor man en person af gangen kan kigge ud.
Det tager cirka 3 timer at komme ned til Titanic.
Så kommer lykterne på,
og så kan en person af gangen så kigge ud
og se Titanic, som hun sidder dernede, stille og roligt,
og hoster væk.
Det lyder jo helt vildt klaustrophobisk at sidde 5 mennesker
i sådan en lille metallhøjre.
Er det ikke noget, der afskrækker dig fra
at tage sted på denne her expedition?
Nej, det afskrækker man ikke.
At det er så småt.
Det er jo en del af prisen, så nær.
Så mødserbådet nu en gang konstruerede.
Og jeg er jo klar på, når man laver evnesyr,
så man gør det jo ikke på grund af komforten.
Hvis du ønsker at få en dejlig weekend,
så kan du bukke Ritz Carlton eller Four Seasons
og få en dejlig behagelig sang
og en drink med swimmingpoolen og sådan ting.
Men det er jo ikke det, det er god på.
Du ender med ikke at skulle være sted.
Hvad er det, der sker?
Det er en biokratisk ting, der sker.
Det er moderskib, der skulle sejle
ud fra St. Johnston i Favnlund.
Ender med at blive strandet der.
Vi fik at vide, at det havde et forkert flag
på et norsk flag, og det skulle have haft et kanatisk flag.
Det var meget skuffende, at vi havde gået at forberede
og glæde os til at skulle være sted,
og nu var vi så tæt på.
Per Vimmer parkerer i gen drømmen om Titanic.
Men noget tid efter begynder Ocean Gate
igen at foretage dygt til Vravet.
Søndag morgen den 18. juni er ingen undtale.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Her kravler fem personer om bord
og begynder nedstigningen mod Atlanta-hedsbund.
Men efter en time og 45 minutter
mister de pludselig kontakten til moderskibet ved hadets overflade.
Hvordan hører du først til gang om den forsøgstubbe?
Det gør jeg, hvor jeg får en e-mail fra en af mine venner,
der er meget bekymret og skriver,
Per, vil du være så venlig at svare på den her e-mail?
For jeg kan forstå, at der er problemer på Titanic.
Og den pågældende person var så bange for,
at jeg var med i den EU-både.
Så det var en af mine venner, der allaterede mig.
Og så kiggede jeg med det samme,
for der gør jeg godt, at der var et land galt med den mission.
Jeg visste jo godt, at Ocean Gate
havde en del missioner lejet op her til sæsonen.
Vi er followende på breaking news.
Boston Coast Guard er operering en search- og rescue mission
for en missings submersible.
Der er en missing i den Atlantic Ocean nere Kanada.
Der bliver jeg bekymret, fordi så ved jeg,
så er der et eller andet rigtig rigtig galt.
Du finder faktisk hurtigt ud af,
at du kender nogle af dem, der er om bord på U-Boden.
Hvem er det?
Jeg kender Hamish Harding.
Han er en del af vores astronaut samfund,
og han var blandt andet også på et andet eventyr,
som en af mine andre astronautvenner her fra England,
på Sydpolen.
Så han er en meget respekteret eventyr,
super fyre, virkelig sympatisk,
større end livet, som man siger.
Så han er en virkelig interessant person.
Stockton Rush, som er grundligger,
og demstrerende direktør for Ocean Gate,
er også explorer og eventyr,
men har mest gjort det i nedergående retning forstået på den måde,
med dybte havs dygt og den slags ting.
Så ja, der bliver jeg virkelig bekymret.
We're turning now to our top story,
the search for the missing Titanic,
tourists submersible in the North Atlantic,
and the race against time to find the five people on board.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Verden føler engsligt med i eftersøgningen.
Især da der begynder at ducke for roligere historie om Ubudens sikkerhed op.
I couldn't help noticing how many pieces of this sub seemed improvised.
I en gammel reportage fra CBS News,
må en journalist lige frem tasse til hoved,
mens Iron Stockton Rush viser flere af Ubudens hjemmelade komponenter frem.
I got these from a camper world.
We run the whole thing with this game controller.
Det kommer også frem, at den tidligere medarbejder
og folk fra industrien flere gange har advaret Ocean Gate om,
at sikkerheden ikke var i orden,
og at Ubuden burde blive satificeret.
As chairman of the submersible committee,
I stand by the letter,
and all the sentiments of our members that were worried.
Hvad tænker du, da de her oplysninger begynder og piple frem?
Det er en af de ting, man taler meget om i øjeblikket.
Skulle den være satificeret? Ja, nej.
Og der er der meget debatter om.
I retrospect kunne det måske nok have været en god idé at gøre det,
men Stockton, hvor mig insisterende på, at alt var okay.
I anything when you're trying something outside the box,
people inside the box think you're nuts.
Det er ikke hvordan vendigt at gøre.
Hvad får du da til at tænke,
at man har set de her advarslere høre fra Ocean Gate siden?
Problemet med Ubudsfart ude i internationale farvand er,
at der er ingen revolution på, hvad du kan og må, og sådan ting.
I nu i hvert fald.
Interessant nok, da Titanic sang,
hvor det viser, at der var ikke rædningsbåde nok om bord på Titanic,
og det var også derfor, at der var så mange, der døde os.
Det førede jo til en international lovgivning,
hvor man sagde krav om sikkerhed, ekstremt til rædningsbåder,
fordi der er store skiber og den slags ting.
Så det førede jo en hel masse messer.
Og det kan jo godt være, at den her ulykke nu også kommer til at føre messer,
at hvad angår dybdehavnsstyk for privatepersoner i Ubud,
at der måske ikke kommer en revolution, der føler med.
Du har jo selv været ved at acceptere sikkerhedsrisikoen,
og gå om bord på denne her Ubud, gør det da ikke fred,
at hvis det her virkelig viser sig at passe,
og at den simpelthen ikke kunne holde til det her press,
at man så inviterer sådan nogle som dig, der er nede alligevel?

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Nej, det gør mig ikke fred.
Altså det er jo en risiko, man tager på boven,
og jeg er ret sikker på, at Stockton og Ocean Gate ikke har gjort det her med biljet,
de har hele, altså han var jo selv med om bord.
De har jo helt klart selv troet 110% på, at det kunne holde,
men det har så vist sig altså i sidste instand,
så at nogle af kritikerne har fået ret her.
Men det gør mig ikke fred.
Det er mindre om, at man skal bare være sikker på,
man gør sig nej, du dele gens.
Man skal være sikker på, man gør op med sig selv.
Hvad er min risikoprofil?
Og det gælder ved et værd eventyr.
Risikoen er jo ikke null.
I mens eftersøgningen står på,
begynder en debat om ekstremt turisme at bluse op.
Da ubuden forsvinder, er det under en uge siden,
at den fisketroller med flere end 700 mikranter om bord
forliser i middelhed.
Det sker under langt mindre med til bevågenhed,
og flere fremhæver de to ulykker,
som et symbol på verdens ulighed.
Kan du forstå, hvis man tider ud fra at tænke,
at det virker sådan afkopleet fra virkeligheden,
at bruge så mange penge på,
at dykke flere tusind meter ned under havet så overflade,
eller flere 100 km op i verdens rummet,
eller kasse ud over Mont Everesten,
når der er så mange andre ting i verden, der sker?
Ja, jeg kan godt forstå argumentet,
men jeg må også sige, at der har været en enorm interesse for det her.
Så på en måde, så fascinationen herunder også
den positive historie, altså eventyrløsten,
og interessen for at eksplorere og skubbe grænser længere ud.
Den har jo været stor.
Men når det er sagt, så er det selvfølgelig også,
at nogle folk, der har en holdning om,
at ja, altså det,
jeg ved ikke, om man er chelou,
eller om man bare synes, det er en dårlig idé.
Men der vil midten være argument,
det er jo folk, der har tjent sig i penge,
de må selv bestemme om, hvordan de bor det,
og for det andet.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Mange af de her eventyr, der er med,
de gør altså sideløbende nogle rigtig gode ting
for velgørenhed, de inspirerer,
de bygger op for retninger,
de skaber jobs osv.
Og det ene udlukker altså ikke det andet,
altså det er okay, at folk bruger de penge,
man nu en gang har lyst til.
Uden for ende alt det her sker,
så felizer der et skib i middelhed,
med flere hundrede emigranter,
som drukner i havet.
Kan du forstå, hvis der er nogen, der sidder ude fra,
og tænker, at der er noget erosgravene galt?
Ja, det kan jeg godt forstå til gengæld.
Et liv er et liv,
og det har ikke noget at gøre med størrelsen
på pengepunkten, eller hvad det er.
Altså et liv er et liv,
og derfor er der et meget færre argument for,
at det handler ikke om,
hvem det er, det handler om at hjælpe folk.
Hvis de er i nød, så skal de hjælpe,
så skal de bringes i land uanset,
hvor de henter, om det er i et land, der er herude,
eller det er nede i middelhavet.
Så det argument er jeg meget lyst til at overfor.
Jeg tror, at mit indtryk er,
at der er mange, der mener, det ikke er den samme hjælp.
Fem riemæn får i et land,
der hedder, som rigtig mange får
i middelhed, som er fallet overbrug.
Nej, og der er jo noget politik i det.
Og det skal jeg gå ind og blande mig så meget i.
Men jeg måtte sige, at det har været imponerende,
hvor mange ressourcer og assets,
der er blevet stillet altså rådighed ude i at lande
på superkort tid.
Og det viser sig, at vi kan godt, hvis vi vil.
Hvis der er politisk vilje bag en nødhjælp,
så kan man altså godt.
Og derfor er det ultimativt et politisk valg.
Og det er så ikke mig, der skal bestemme det,
hvad man gør det, men et liv er et liv.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Og det må være uanset, hvor stor pengepongen er.
Efter fem dages intense eftersøgning
indkaller den amerikanske kystvagt
til et pressemed torsdag eftermiddag.
Med et alvorfuldt blik fortæller lederne efterforskningen,
at man har fundet ravidel på havbunden,
tæt på titanikstivn.
På denne beslutning,
begyndte vi at bevæge familien.
Ja, men det er jo triste nyheder,
og det sker i hjertet, da vi fik den besked.
Og det var jo det, vi havde frygtet,
men selvom vi havde håbet på det bedste.
Altså det har for menelige været på vejen ned
om søndagen, da de kom med i cirka 2.500 meter styrpte
ved at estimere, at der har trykket simpelthen blive for hårdt.
Og den her struktur på uboden
er simpelthen rævnet og eksploderet.
Og når det så sker,
og lad os sige de sad i 2.500 meter styrpte,
der vil du have et tryk på 250 atmosfære.
Vi har én atmosfære hjem i dagligstuen.
Så det vil være 250 gange større,
og det betyder altså, at det er instantan død.
Altså det var nøj en gang at finde ud af, hvad der sker.
Så det er gået super hårdt der.
Og så har fravdelingen så faldet ned,
og da har man jo så fundet 500 meter fra taje-tagning.
Per, alt det her, der har udfoldet sig,
kommer det til at ændre noget for dig,
og kan man sige, alt dem du kender,
der har smag for de her ekstreme eventyver?
Det er klart, det giver stof til eftertanke.
Når først de her, skal vi sige,
lidt teoretiske resist,
som man sidder rational og analyserer,
når pludselig de bliver virkelighed.
Og når man ser virkeligheden med folk,
som man kender,
og som pludselig ikke er her mere,
det giver virkelig stof til eftertanke,
og det får benene lidt planteret på jorden,
og det gør også, at ved næste eventyr
skal man selvfølgelig tænke sig ekstra om.

[Transcript] Genstart / Den sidste rejse til Titanic

Men når det er sagt, så er 110 procent kommittet
at tage i råmet, jeg er 110 procent
komfortabelt med risiko-profilen osv.
Og der er enten, der kommer til at hente sig der.
Per, tak fordi du var med.
Det var så let.
Og her slutter dagens genstart.
Den bliver sat sammen af Emma Albeck Høj,
Line Fabrisius og Søren Elbeck.
Jeg hedder Thomas Tiransen.